

Regeling van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 27 januari 2026 tot wijziging van de Regeling functionele indeling BES 2026 [KetenID W GK028013]

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op artikel 16, tweede lid, van het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES;

Besluit:

ARTIKEL I

De bijlage behorende bij de Regeling functionele indeling BES komt te luiden:

BIJLAGE BEHORENDE BIJ DE REGELING FUNCTIONELE INDELING BES

Functionele indeling

Hoofdfunctie 0. Bestuur en burgerzaken

- 001 Bestuur
- 002 Overhead
- 003 Burgerzaken en verkiezingen
- 004 Digitalisering en basisregister
- 020 Beheer overige gebouwen en gronden

Hoofdfunctie 1. Veiligheid

- 130 Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- 140 Openbare orde en veiligheid

Hoofdfunctie 2. Infrastructuur en mobiliteit

- 210 Wegen, straten en pleinen
- 211 Verkeersveiligheid en rijvaardigheid
- 220 Zeehavens
- 230 Luchthavens
- 240 Regenwaterafvoer
- 250 Openbaar vervoer

Hoofdfunctie 3. Economie

- 300 Economische ontwikkeling
- 301 Economische promotie (toerisme)
- 302 Toezicht en handhaving economisch domein
- 320 Nutsvoorzieningen
- 341 Agrarische aangelegenheden en visserij
- 342 Toezichtstaken levende dieren en slacht

Hoofdfunctie 4. Onderwijs

- 400 Onderwijs algemeen
- 440 Leerlingenvervoer
- 450 Preventie voortijdig schoolverlaten
- 480 Onderwijshuisvesting

Hoofdfunctie 5. Cultuur en sport

- 510 Bibliotheken
- 520 Sportbeleid en -activering
- 530 Sportaccommodaties
- 560 Cultuur en maatschappij

Hoofdfunctie 6. Sociaal domein

- 610 Armoedebestrijding en schuldhulpverlening
- 611 Arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie
- 620 Algemeen toegankelijke voorzieningen maatschappelijk werk

- 621 Individuele ondersteuning
- 622 Tegengaan huiselijk geweld (opvang)
- 630 Jongerenprojecten (12+)
- 650 Kinderopvang en buitenschoolse opvang en activiteiten (0–12 jaar)

Hoofdfunctie 7. Publieke gezondheid, natuur en milieu

- 710 Publieke gezondheid
- 715 Milieubeleid
- 716 Vergunningverlening en handhaving milieu
- 721 Afval en riolering
- 722 Riolering en afvalwaterzuivering
- 723 Natuurbeheer en -bescherming
- 724 Begraafplaatsen
- 725 Vector control en voedselgezondheid

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

- 810 Ruimte en leefomgeving
- 820 Grondexploitatie
- 822 Wonen en bouwen
- 830 Betaalbaar wonen

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

- 910 Mutaties reserves
- 913 Geldleningen en uitzettingen
- 914 Deelnemingen
- 918 Motorrijtuigenbelasting
- 919 Toeristenbelasting
- 920 Overige belastingen
- 921 Vrije uitkering
- 922 Overige, zoals onvoorzien

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en wordt voor het eerst toegepast voor het begrotingsjaar 2027.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum*

TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

In de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) en het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES wordt voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba voorgeschreven dat de begroting een overzicht van geraamde baten en lasten bevat en de jaarrekening een overzicht van gerealiseerde baten en lasten. Dit overzicht dient te worden ingedeeld naar hoofdfuncties en functies.

De huidige functionele indeling van de eilanden is opgenomen in de Regeling functionele indeling BES die op 1 juli 2012 in werking is getreden. Gebleken is dat de huidige functionele indeling niet meer goed aansluit op de bestaande praktijk. Zo sluiten de hoofdfuncties en functies niet meer goed aan op de taken van de eilanden en het gebruik van sommige termen is verouderd. Dit leidt er onder andere toe dat baten en lasten niet eenduidig door de eilanden kunnen worden geboekt.

Met de wijziging van de Regeling functionele indeling BES wordt de functionele indeling opnieuw vastgesteld. Deze nieuwe functionele indeling is in nauw overleg met de eilanden tot stand gekomen.

2. Inhoud

In 2023 is er onderzoek gedaan naar de eilandelijke taken en de daarvoor benodigde middelen voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba door onderzoeksbureau IdeeVersa. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de huidige functionele indeling niet meer goed aansloot op de bestaande praktijk. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft IdeeVersa daarom de opdracht gegeven om een voorstel te maken voor een wijziging van de functionele indeling zoals opgenomen in de Regeling functionele indeling BES. De wijziging van de functionele indeling heeft als doelen om:

- beter aan te sluiten op de taken van de eilanden;
- meer inzicht te krijgen in de besteding van middelen voor de diverse taken, zodat scheefgroei tijdig kan worden gesignaleerd door de Rijksoverheid en de eilanden;
- waar mogelijk nauwer aan te sluiten bij de taakvelden die worden gebruikt door gemeenten en/of provincies. Hierdoor kunnen kostenposten van de gemeenten/provincies en Bonaire, Sint Eustatius en Saba makkelijker worden vergeleken.

Met de herziening van de functionele indeling komen er diverse nieuwe functies bij, zoals specifieke belastingen als separate functies ('motorrijtuigenbelasting', 'toeristenbelasting', en 'overige belastingen') in plaats van alleen de functie 'belastingen', en de functies 'milieubeleid' en 'natuurbeheer en -bescherming' als uitsplitsing van de functie 'milieu en natuurbeheer'. Daarnaast zijn bestaande functies concreter afgebakend en hebben sommige functies een nieuwe naam gekregen.

IdeeVersa heeft ook een voorstel gedaan om de baten en lasten in te delen naar kostensoorten. Dit voorstel is gebaseerd op de economische categorieën die worden gehanteerd voor gemeenten en provincies, waarbij de categorieën op een paar punten zouden moeten worden aangepast zodat deze goed aansluiten op de praktijk van de eilanden. De geldende grondslag voor de Regeling functionele indeling BES¹ biedt hiervoor echter geen ruimte. Dit vergt aanpassing van het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES. Het voornemen is om dit bij een volgende wijziging van dit besluit te regelen. Dan zal ook de Regeling functionele indeling BES hierop worden herzien. Een indeling naar kostensoorten is wenselijk omdat dit meer inzicht geeft in de ontwikkeling van de relatie tussen taken en middelen. Naast het doel van de uitgave is via de kostensoorten ook zicht op het type uitgave. Er kan bijvoorbeeld onderscheid worden gemaakt tussen de aankoop van goederen, overdrachten aan medeoverheden of boekhoudkundige mutaties.

De Regeling functionele indeling BES wordt nu al aangepast omdat de huidige indeling sterk verouderd is. Dit leidt steeds meer tot onduidelijkheid over hoe en waar een bepaalde taak/activiteit moet worden geboekt. Dit geeft naast extra werk voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba en verschil in gebruik tussen de eilanden ook minder zicht op de begroting en de uitvoering daarvan. Dit bemoeilijkt het werk van zowel de eilandsraad, het Cft BES als van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarnaast is de verwachte administratieve last van de tweede wijziging van de regeling zeer beperkt tot nihil. Dit komt omdat Bonaire, Sint Eustatius en Saba – naast de functionele indeling – al werken met de indeling in kostensoorten. Hierover zijn tussen de eilanden en het Cft BES reeds afspraken gemaakt.

¹ Artikel 16, tweede lid, van het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES.

3. Regeldrukgevolgen

De aanpassing van de Regeling functionele indeling BES leidt niet tot regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

De eilanden en het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) moeten hun financiële administratie wel aanpassen op de gewijzigde functionele indeling. Dat kan leiden tot bestuurlijke lasten. De inschatting is dat de werkzaamheden en kosten die daarmee gemoeid gaan beperkt zullen zijn.

4. Consultatie en advies

De aanpassing van de Regeling functionele indeling BES is van 1 september 2025 tot en met 27 oktober 2025 openbaar geconsulteerd. In die periode zijn drie reacties ontvangen. Alle drie de reacties zijn positief en ondersteunen de aanpassing van de functionele indeling. Het Cft BES geeft daarbij aan dat de voorgestelde functionele indeling het Cft BES niet belemmert bij de uitvoering van het financieel toezicht. Omwille van met name het budgetrecht van de eilandsraden stelt het Cft BES voor om in de ontwerpbegroting 2027 een overgangstabel op te nemen met de begroting in zowel de oude als de nieuwe functionele indeling en dat deze indeling bij voorkeur uniform is voor alle drie de eilanden. Het belang hiervan wordt onderschreven en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal in overleg treden met Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het Cft BES om te komen tot deze overgangstabel. Het Cft BES geeft tot slot in zijn consultatiereactie aan positief te zijn over de voorgestelde indeling in kostensoorten en voorstander te zijn van formalisering van deze indeling.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) onderschrijft het belang van een indeling in functies en in kostensoorten (economische categorieën). Daarbij geeft de VNG aan dat het wenselijk is om zoveel als mogelijk aan te sluiten bij standaarden die al worden gebruikt door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Nederlandse gemeenten. De voordelen van het aansluiten bij standaarden wordt onderkend. De voorgestelde nieuwe functionele indeling voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba is daarom gebaseerd op de indeling die wordt gehanteerd voor provincies en gemeenten. Waar nodig is maatwerk toegepast. Dit is aan de orde omdat het takenpakket van de eilanden afwijkt van die van Nederlandse gemeenten (zo zijn er bij gemeenten geen taakvelden voor zeehavens, luchthavens en kinderopvang) en omdat de eilanden vooralsnog geen gemeenschappelijke regelingen hebben waardoor geen categorieën nodig zijn voor inkomens- of kapitaaloverdrachten aan gemeenschappelijke regelingen. De komende jaren zal worden gezien of een verdere aansluiting op de standaarden die worden gehanteerd door het CBS en Nederlandse gemeenten mogelijk en wenselijk is.

Van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn geen consultatiereacties ontvangen. De eilanden (en het Cft BES) zijn uitvoerig betrokken bij de wijziging van de Regeling functionele indeling BES. Zowel door Ideeversa bij het opstellen van het advies voor de nieuwe functionele indeling als ambtelijk door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij het opstellen van de wijzigingsregeling.

5. Overgangsrecht en inwerkingtreding

De gewijzigde functionele indeling zal voor het eerst worden toegepast voor de begroting van 2027. Dat betekent dat de jaarstukken van 2026 nog worden ingedeeld volgens de indeling zoals deze gold voor inwerkingtreding van deze regeling. Dit is zodat kan worden aangesloten bij de indeling van de begroting van 2026.

De regeling wordt tijdig bekendgemaakt, zodat de eilandsbesturen rekening kunnen houden met de implementatie van de wijzigingen.

*De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum*